

Bilag 2

Anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Regionen skal i overensstemmelse med retningslinjerne i ”Budget- og regnskabsystem for regioner” udarbejde sit regnskab efter omkostningsbaserede principper.

Når årsregnskabet aflægges skal det indeholde en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis, herunder eventuelle ændringer i anvendt regnskabspraksis og effekten heraf i henhold til tidligere år.

Dette bilag indeholder en specificeret beskrivelse af den anvendte regnskabspraksis.

Ministeriets overordnede krav til beskrivelsen i årsregnskabet af praksis for det omkostningsbaserede regnskab fremgår nedenfor:

Beskrivelsen af den anvendte regnskabspraksis i relation til det omkostningsbaserede regnskab skal kort og præcist beskrive de principper, der er lagt til grund for regnskabsudarbejdelsen vedrørende værdiansættelse af aktiver og passiver. Beskrivelsen skal fokusere på principperne for indregning og måling af samtlige aktiver og passiver samt beskrivelse af øvrige anvendte principper. Endvidere skal det fremgå, hvordan de frihedsgrader, der er ved udarbejdelsen af det omkostningsbaserede regnskab, er udnyttet, f.eks. anvendte afskrivningsperioder, principper for anvendelse af op - og nedskrivninger samt anvendelse af grupper eller ”klumper” ved indregning af aktiver.

Der er ingen formkrav til indholdet af årsregnskabets afsnit om anvendt regnskabspraksis.

Lovgivningens rammer for det omkostningsbaserede regnskab

Ministeriets overordnede krav til det omkostningsbaserede regnskab er, at anlægsaktiver skal registreres i et anlægskartotek, og det er obligatorisk at registrere materielle anlægsaktiver, defineret som et anlægsaktiv med fysisk substans til vedvarende eje eller brug og at registrere. Immaterielle anlægsaktiver, defineret som identificerbare ikke finansielle aktiver uden fysisk substans til vedvarende eje eller brug.

Der er udarbejdet et særskilt bilag som beskriver det omkostningsbaserede regnskab med uddybende beskrivelse af regnskabsprincipper.

Principper for det omkostningsbaserede regnskab

Registrering og aflæggelse af det omkostningsbaserede regnskab tager udgangspunkt i følgende grundprincipper med udgangspunkt i god regnskabskik.

- Kontinuitet indebærer, at regnskabet opstilles ud fra en forudsætning om fortsat drift i de kommende år.
- Pålidelighed frem for formalia. Regnskabsinformationerne skal være pålidelige, så interessenterne har tillid til regnskabet.
- Væsentlighed bygger på et relevansprincip. Information skal være relevant for interessenten.

Totalregnskab

Det omkostningsbaserede regnskab aflægges så resultatopgørelsen omfatter samtlige drifts-, investerings- og kapitalposter i overensstemmelse med ovennævnte regelsæt.

Selvejende institutioner med driftsoverenskomst er omfattet af regionens registreringer og indgår på samme måde som regionens egne institutioner.

Periodisering/transaktionsprincippet

Hovedreglen er, at alle udgifter og indtægter er henført til det regnskabsår de vedrører – uden hensyntagen til betalings tidspunktet. Udgifterne er således medtaget i det år, hvor varen eller ydelsen er modtaget og indtægterne i det år, hvor retten er erhvervet.

Det skal dog anføres, at transaktionsprincippet (dvs. eksempelvis tidspunkter for leverancen) fordrer en nøjagtig beløbsregistrering af hensyn til regnskabsaflæggelse og bevillingskontrol.

Resultatopgørelsen

Resultatopgørelsen indeholder regnskabsårets indtægter og omkostninger, herunder, afskrivninger, lagerforskydninger, forskydninger i feriepenge og hensættelser til pension mv.

I det omkostningsbaserede regnskab indregnes og måles aktiver i balancen, og de afskrives over relevant levetid. Forpligtelser (gældsposter) indregnes i balancen, når de er sandsynlige og kan måles pålideligt.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode, og viser pengestrømme vedrørende drift, investering og finansiering samt regnskabsårets forskydning i likvider. Desuden vises likvid beholdning ved regnskabsårets begyndelse og afslutning.

Omrøgning af fremmed valuta

Likvide beholdninger, tilgodehavender, gæld mv. i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs.

Aktivering af investeringer

Alle registreringer foretaget på dranst 3 (anlæg) aktiveres, mens registreringer foretaget på dranst 1 (drift) ikke aktiveres.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når aktivet forventes anvendt i mere end et regnskabsår, aktivets værdi kan måles pålideligt, og når aktivet har en værdi, der er svarende til eller højere end kr. 100.000,- ekskl. moms. Øvrige anskaffelser udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Forpligtelser indregnes i balancen, når de er overvejende sandsynlige og kan måles pålideligt. Hovedreglen er, at alle indtægter og udgifter henføres til det regnskabsår de vedrører, uanset betalings- tidspunkt.

BALANCEN

AKTIVER

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver, herunder materielle anlægsaktiver under udførelse, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der regnes generelt ikke med scrapværdi på materielle anlægsaktiver.

Op- og nedskrivning af aktiver kan finde sted i sjældne tilfælde, hvor værdiændringen antages at være af permanent karakter og har baggrund i en faktisk hændelse, f.eks. brand, ny lovgivning eller lignende.

Efterfølgende udgifter, der relaterer sig til et givent aktiv, kan kun tillægges aktivets værdi, såfremt aktivets levetid, kapacitet eller kvalitet forøges ud over det oprindeligt antagne, og beløbet til efterfølgende udgifter overstiger kr. 100.000. Øvrige vedligeholdelsesudgifter skal udgiftsføres.

Forbedringer på et anlægsaktiv optages, forudsat forbedringen er over aktiveringsgrænsen (kr. 100.000,-), og forbedringen samtidig udgør mindst halvdelen af anskaffelssummen.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsmkostninger, og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen eller i enkelte tilfælde over egenkapitalens balancekonto.

Generelt skal et aktiv medtages i anlægskartoteket, hvis:

- aktivet forventes anvendt i mere end et regnskabsår,
- aktivets værdi kan måles pålideligt, og
- aktivet har en værdi på mindst kr. 100.000 ekskl. moms

En særlig problemstilling knytter sig til anskaffelse af småaktiver, som hver især ligger under beløbsgrænsen på kr. 100.000.

Følgende anskaffelser skal ikke medtages:

- småanskaffelser, som tilsammen udgør over kr. 100.000, men som ikke er en ekstraordinær anskaffelse - det vil sige, hvis man hvert år køber de pågældende småaktiver i samme omfang, skal de ikke medtages i anlægskartoteket (driftsføres),
- efterfølgende udgifter til et eksisterende aktiv, som har karakter af vedligeholdelse løbende udskiftning af enkeltdele til et eksisterende aktiv, for eksempel reservedele,
- ikke-operative aktiver, for eksempel parker, skove og kunstgenstande,
- undervisningsmaterialer/bøger.

Kriterierne for medtagelse af småanskaffelser, som hver især ligger under beløbsgrænsen på kr. 100.000, er der følgende betingelser for:

- har en samlet kostpris på mindst kr. 100.000 ekskl. moms,
- indgår i et samlet system, har samme formål eller lignende,
- er en væsentlig anskaffelse og IKKE en tilbagevendende løbende udskiftning,
- er anskaffet inden for en afgrænset periode, og
- sædvanlige kriterier for medtagelse er opfyldt

I de uddybende regnskabsprincipper for det omkostningsbaserede regnskab er der en uddybende beskrivelse af småanskaffelser ved løbende udskiftning, afgrænset periode, flerbrugere og registrering af disse.

Afskrivning

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede levetid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede levetider:

Materielle Aktiver	År
Bygninger	15-50
Tekniske anlæg, installationer, maskiner, større specialudstyr og transportmidler	5-30
Inventar, herunder computer- og andet IT-udstyr	3-10

Levetider vedrørende immaterielle anlægsaktiver i Region Hovedstaden fastsættes til mellem 3 og 8 år ud fra en konkret vurdering af det enkelte aktiv. Grunde og materielle anlægsaktiver under udførelse afskrives ikke.

Region Hovedstadens vejledende levetider for aktiverne er fastsat på baggrund af:

- De vejledende levetider angivet i budget- og regnskabssystem for regioner,
- Den forventede brugstid for aktivet,
- Den typiske leve- eller brugstid for lignende aktiver,
- Risikoen for teknologisk forældelse,
- Eventuelle juridiske begrænsninger på brugen af aktivet,
- Hvorvidt den forventede brugstid afhænger af levetiden på andre aktiver,
- Atypisk slid af aktivet.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver defineres som identificerbare, ikke-finansielle aktiver uden fysisk substans til vedvarende brug, som er erhvervet til vedvarende eje eller brug i produktion, bortforpagtning eller lignende.

I Region Hovedstaden vil der typisk være tale om omkostninger til udviklingsprojekter, f.eks. investering i systemudvikling eller visse softwareudgifter, herunder aktiver erhvervet mod vederlag, f.eks. erhvervede patenter, rettigheder, licenser til software eller internt oparbejdede immaterielle anlægsaktiver. Intert oparbejdede immaterielle anlægsaktiver indregnes kun i anlægskartotek og balance, hvis de er centrale og væsentlige for opgavevaretagelsen og kan opgøres pålideligt.

For immaterielle anlægsaktiver erhvervet mod vederlag kan aktivets værdi opgøres pålideligt, og disse skal derfor medtages i anlægskartoteket. Kriteriet for indregning af immaterielle anlægsaktiver følger retningslinjerne for indregning og måling af materielle anlægsaktiver.

I balancen indgår immaterielle anlægsaktiver under udførelse. En præcis opgørelse af aktiverede immaterielle anlægsaktiver vil først finde sted i forbindelse med aflæggelsen af investeringsregnskaberne for projekterne.

Finansielt leasede aktiver

Region Hovedstaden anvender i overensstemmelse med ministeriets retningslinjer finansiell leasing, når betingelserne herfor er opfyldt. Finansielt leasede aktiver indregnes i anlægskartoteket og afskrives. Den kapitaliserede leasingforpligtelse indgår under finansielle forpligtelser.

Finansielt leasede aktiver indregnes og måles på tilsvarende vis som aktiver, der ejes af Region Hovedstaden. For finansielle leasingkontrakter opgøres kostprisen til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelsler. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod eller en tilnærmet værdi for denne som diskonteringsfaktor. For regionens retningslinjer vedrørende leasing henvises til budgettet.

Aktiver tilhørende fonds og legater

Værdipapirer optages til kursværdi. Øvrige aktiver optages til nominal værdi.

Langfristede tilgodehavender

Finansielle anlægsaktiver

Finansielle anlægsaktiver omfatter langfristede investeringer af finansiel karakter. Værdiansættelsesmetoden fremgår nedenfor.

Pantebreve

Indregnes med det aktuelle resttilgodehavende. Uerholdelige tilgodehavender eller tilgodehavender, der er konverteret til tilskud, afskrives i overensstemmelse med bilag til kasse- og regnskabsregulativet.

Aktier og andelsbeviser mv.

Noterede aktier indregnes til kursværdien pr. 31. december. Ikke-noterede aktier og andre kapitalandele indregnes efter den indre værdis metode (selskabets egenkapital) i henhold til senest aflagte årsregnskab eller foreløbigt regnskab for disse selskaber. Kapitalandele i selskaber indregnes uanset selskabets aktivitet.

Indskud i Landsbyggefonden mv.

Tilgodehavende vedrørende Landsbyggefonden er optaget under eventualrettigheder. Indskud sættes til værdien 0 ultimo året.

Andre langfristede udlån og tilgodehavender

Indregnes til nominal værdi med fradrag for afdrag og nedskrives med forventet tab på tilgodehavenderne. I regnskabet redegøres for den nominelle værdi af udlån og tilgodehavender.

Ikke-likvide obligationer

Indregnes til den nominelle værdi.

Deponerede beløb for lån mv.

Saldoen svarer til det samlede beløb, der er deponeret i forbindelse med optagelse af lån, hensatte midler til kvalitetstfundsprojekter, garantistilløse eller indgåelse af lejemål og leasingaftaler mv.

Udlæg vedrørende hovedkonto 2

De interne lån vedrørende hovedkonto 2 registreres på funktion 2.80.70 og forrentningen af det likviditetsmæssige mellemværende med regionen forrentes med renten beregnet ud fra et 20-årigt fastforrentet lån i Kommunekredit. Der tages udgangspunkt i udlægget primo året.

For regional udvikling beregnes der en renteandel af den forholdsmæssige andel på hovedkonto 1 og hovedkonto 3 svarende til de to aktivitetsområders belastning af rentekontoen. Fordelingsnøglen er de materielle anlægsaktiver primo året.

Omsætningsaktiver

Varebeholdninger og forbrugsmaterialer

Region Hovedstaden har valgt at medtage varebeholdningerne for regionslageret. Værdien af lagerbeholdningerne opgøres som hovedregel efter metoden ”glidende gennemsnitspris”. Lagerforskydningen er modposteret på driften.

Grunde og bygninger til videresalg

Grunde og bygninger til videresalg omfatter aktiver, hvor der er truffet beslutning om salg og aktivet ikke længere anvendes direkte i serviceproduktion. Grunde og bygninger til videresalg måles til kostpris tillagt eventuelle forarbejdningsomkostninger, herunder omkostninger til byggemodning. Der foretages ikke afskrivning på bygninger til videresalg.

Kortfristede tilgodehavender og gæld

Som udgangspunkt anses tilgodehavender, der forfalder til betaling inden for 1 år, for kortfristede tilgodehavender. Gæld, der forfalder til betaling inden for 1 år, anses som udgangspunkt for kortfristed gæld. Afdrag på langfristede lån, der har forfald inden for ét år, vil dog forblive under langfristet gæld.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til nominel værdi eller kursværdi. Der foretages nedskrivning til imødegåelse af forventede tab. Som hovedregel sker dette over driften. I regnskabet redegøres for den nominelle værdi af tilgodehavender og udlån.

Tilgodehavender, der forfalder til betaling efter 1 år, indregnes som langfristede tilgodehavender under finansielle anlægsaktiver.

Under tilgodehavender indregnes endvidere omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår (forsupplement – mellemregning mellem årene).

Andre værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer og kapitalandele, indregnet under omsætningsaktiver, måles til kursværdi.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger, indeståender i pengeinstitutter samt kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger. Værdipapirer optages til markedsværdi på balancedagen. Saldoen svarer som udgangspunkt til den tilstedeværende eller disponible beholdning.

PASSIVER

Egenkapital

Egenkapitalen er målt som forskellen mellem aktiver og forpligtelser. Egenkapitalen er på denne måde et udtryk for regionens formue. Dette sker med baggrund i de værdiansættelsesprincipper, som er anvendt ved indregning af aktiver og forpligtelser.

Egenkapitalen opdeles i følgende:

- Modpost for donationer,
- Reserve for opskrivninger,
- Akkumuleret resultat for sundhedsområdet,
- Akkumuleret resultat for det regionale udviklingsområde,
- Balancekonto.

Gaver/sponsorater og investeringsliskud

Der foretages generelt en opskrivning af gaver/sponsorater samt modtagne tilskud til specifikke anlægsprojekter, så de registreres til genskaffelsesværdien, når de opfylder de almindelige kriterier for medtagelse af aktiver i balancen. Hvis der er knyttet aktivitetskrav til gaven/donationen indregnes aktivet i takt med, at aktivitetskravet er opfyldt. Det samme er tilfældet, hvis ejendomsretten til aktivet successivt overgår til Region Hovedstaden.

I forbindelse med opskrivningen og indregningen af gaven/sponsoratet på balancen optages en tilsvarende gældspost, da værdien af aktivet tilfalder Region Hovedstaden i takt med forbruget af det. Værdien af det gavefinansierede aktiv modsvares således af en "forpligtelse", der registreres direkte på egenkapitalen.

Hensættelser

Hensættelser til forpligtigelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket, optages i balancen under hensættelser. Hensatte forpligtigelser kendetegnes ved, at der på opgørelsesdagen foreligger en retlig eller faktisk forpligtelse, som er et resultat af en tidligere begivenhed. Det er desuden sandsynligt eller sikkert, at afviklingen heraf vil medføre et træk på regionens økonomiske ressourcer, men samtidig er forpligtelsen uvis med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afholdelsen. Dermed foretages der ikke hensættelser til forpligtelser, der forfalder indenfor supplementperioden. Disse forpligtelser opgøres og restanceføres efter sædvanlige principper (f.eks. seniorbonnsordninger).

For ydelsesbaserede ordninger (tjenestemandsansatte og medarbejdere ansat på tjenestemandslignende vilkår) foretages en beregning af nutidsværdien af de fremtidige ydelser, som skal udbetales i henhold til pensionsaftalen. Nutidsværdien beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i bl.a. lønniveau, rente, inflation og dødelighed. Der foretages hvert 3. år en aktuaræssig beregning af værdien.

Nutidsværdien beregnes alene for de ydelser, som de ansatte har optjent ret til gennem deres hidtidige ansættelse i Region Hovedstaden. Den beregnede nutidsværdi med fradrag af værdien af af-dækkede ordninger medtages i balancen under pensionsforpligtigelser, jf. dog nedenfor.

Pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd er optaget i balancen under hensatte forpligtigelser efter retningslinjerne, som disse er fastsat af Økonomi- og indenrigsministeriet.

I omkostningsregnskabet sker det pr. "omkostningssted" i de respektive økonomisystemer, i takt med at tjenestemænd optjener pensionsret. Ligeledes er der sket en formindskelse af pensionsforpligtelsen i omkostningsregnskabet som følge af de faktiske pensionsudbetalinger.

Indbetalinger til bidragsbaserede pensionsordninger medtages i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører, og eventuelle skyldige indbetalinger medtages i balancen under anden gæld.

Hensættelser til arbejdsskader og patientskader er medtaget i regnskabet. Det skal præciseres, at seniorbonus ikke indgår som en hensættelse, men at der tages konkret stilling til, hvad der skal restanceføres på driften. Der hensættes ikke til uafklarede retssager. Disse nævnes dog under eventuelretligheder og -forpligtelser.

Hensættelser til arbejdsskader er målt på baggrund af aktuarmæssig beregning.

Hensættelser til patientskader er målt ud fra følgende forudsætninger:

- Skader anmeldt til Patientforsikringen
- Forventet anerkendelsesprocent på baggrund af tidligere års erfaringer
- Forventet gennemsnitlige erstatningsbeløb på baggrund af tidligere års erfaringer

Passiver tilhørende fonds og legater

Udgør summen af fonds-/legatkapitalens nominelle værdi eller kursværdi samt kontante deposita og den nominelle værdi af andre deposita.

Finansielle gældsforpligtelser

Gæld til realkreditinstitutter og kreditinstitutter indregnes til det modtagne provenu ved lån-optagelsen, efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger, og nedskrives løbende til størrelsen af restgælden vedrørende de pågældende lån.

I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restforpligtelse på finansielle leasingkontrakter. Ved brug af swaps eller andre finansielle instrumenter kursjusteres ultimo året, såfremt anvendelsen af de finansielle instrumenter har betydning for værdien af restgælden.

Kortfristede gældsforpligtelser

Kortfristet gæld optages til nominal værdi. Gæld, der forfalder til betaling inden for 1 år, anses som udgangspunkt for kortfristet gæld. Uforbrugte forskningsmidler optages ultimo regnskabsåret på balancen som kortfristet gæld.

Kortfristede gældsforpligtelser omfatter også modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år samt køb, hvor levering har fundet sted, men fakturaen endnu ikke er modtaget.

Feriepenge (skyldig feriepengeforpligtelse)

Feriepengeforpligtelsen og feriefridagene (6. ferieuge) beregnes pr. 31. december som henholdsvis 12,5 % og 2,5 % af den ferieberetigede løn.

Feriepengeforpligtelse vedrørende tjenestemandsansatte, medarbejdere ansat på tjenestemandslignende vilkår og funktionæransatte udgiftsføres, når beløbet forfalder til betaling. Overtidsbetaling udgiftsføres, når beløbet forfalder til betaling.

Eventualrettigheder og -forpligtelser i øvrigt

Operationelt leasede aktiver, afgivne garantier og øvrige eventualposter indregnes ikke i balancen. Herudover indgår en eventualforpligtelse til staten vedrørende værdiansættelsen af indkomsskatte-
restancer.

Afgivne garantier

Afgivne garantier fremgår af regnskabet.

Dokumentation

Region Hovedstadens ejerskab over de i balancen indregnede aktiver dokumenteres vha. faktura, tinglysning, leasingaftale eller registreringsattest.

Procedurer for indberetning af oplysninger til det omkostningsbaserede regnskab

Administrationen varetager den overordnede udmelding af retningslinjerne for kvalitetssikring af regionens balanceposter. Ansvar for indberetning og kvalitetssikring af oplysninger til brug for regnskabsafreggelsen påhviler såvel hospitalerne, de tværgående virksomheder samt administrationen.

Ikrafttrædelse og opdatering

Anvendt regnskabspraksis er godkendt xx.xx. 2013. Bilaget opdateres løbende i det omfang, det er nødvendigt som følge af ændret lovgivning eller lignende. Der sker en vurdering af behovet for opdateringer eller præciseringer mindst en gang om året.